

למענינו מים

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * ראש השנה

כדי להמליך את השם יתברך, אנו חייבים להיות מאחדים!

ראש השנה הוא אחד הימים שבהם מתאחדים עם ישראל בבתי הכנסיות, וממליכים את הקדוש ברוך הוא למלך עליהם ועל העולם כלו.

בגליון זה נלמד כי אי אפשר להמליך את הקדוש ברוך הוא עלינו, ללא אחדות בינינו. הדבר מובן בפשטות, שכן "מלכותא דארעא קעין מלכותא דרקיעא", והרי ידוע כי אין מלך בלא עם, ועם שהוא מפלג ומפרד, שרוי בסכסוכים ומריבות - אינו יכול להמליך את מלכו פראוי.

ואכן נאמר בפתוב: (דברים לג, ה): "ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל". ומביא רש"י: "בהתאסף יחד באגודה אחת ושלוש ביניהם הוא מלכם, ולא כשיש מחלוקת ביניהם".

וכפי שבמעמד הר סיני, זכו ישראל למעמד הגדול רק לאחר שהיו בבחינת "ויחן שם ישראל נגד ה' - כאיש אחד בלב אחד", כך גם עתה, בראש השנה של כל שנה ושנה, צריכים אנו לחזק את האחדות בינינו כדי שנוכל לעמוד לפני הקדוש ברוך וכביכול להגיש לו קטר מלוכה מפלנו יחד.

וכבר פאן נטעים, שאין הפננה רק לאחדות גשמית, אלא

לאחדות רוחנית ונפשית - כזו הנובעת מן המכנה המשותף העמק שבכלנו - היותנו עם השם, החפצים לעשות רצונו ולהמליך אותו עלינו. זהו הפח האמתי של האחדות בעם ישראל. כל אחדות אחרת היא חיצונית ואין בה ממש.

"אמרו לפני מלכות, כדי שתמליכנו עליכם"

כפי שנאמר בגמרא, המלכת הקדוש ברוך הוא היא אחד הדברים המרפזיים בעבודת היום (ראש השנה טז, א, לה, ב):

"אמר הקדוש ברוך הוא... אמרו לפני בראש השנה מלכיות (יש המנקדים: מלכיות) זכרונות ושופורות, מלכיות כדי שתמליכנו עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרונכם לפני לטובה, ובמה - בשופר".

ומבאר בפרוש התוספות יום טוב (ראש השנה פרק ד משנה ה), כי מקדימים ופותחים ב"מלכיות", "כי קדם ראוי שנמליך מלך עלינו. ואחר כך נעלה זכרוננו לפני לטובה".

ואף תקיעת השופר, כפי שכתבו כבר רבותינו הראשונים, יש בה גם סימן להמלכת הקדוש ברוך הוא, וכדרך שממליכים את המלכים בהשמעת קולות בכלי זמר.

רב סעדיה גאון (במאמרו על טעמי מצות תקיעת שופר), מביא על כך את הכתוב "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'" (תהלים צח, ו).

כאשר אנחנו מאוחדים אנחנו בוקעים את כל הרקיעים

313 ביכמן

מלכות השם עומדת על ישראל המאחדים

אם בכל השבתות והימים-טובים מתאחדים עם ישראל בכתה הפנסיות, הרי שבראש השנה בולט הדבר עוד יותר: הפל מצוטופפים יחד, כתף אל כתף, במשך שעות ארוכות, ובכתה כנסת רבים נתן לראות גם יהודים שאינם פוקדים את בית הכנסת כל השנה. אף הם חפצים להשתתף יחדיו בתפלות היום הקדוש ולהמליך עליהם את הקדוש ברוך הוא.

ואף בראש השנה השתא, למרות הסכנות שבנגיף ה"קורונה" המפחיד, יתאמצו עם ישראל ויתקבצו בכל דרך אפשרית, אם ב"קפסולות", ואם במנגינים קטנים ומאלתרים בכל מקום שהוא, והעקר להתקבץ יחדיו כדי להמליך את הקדוש ברוך הוא עלינו ועל העולם כולו.

מסתבר שיש קשר הדוק בין שני החלקים הללו: ההתאספות וההתפנסות יחדיו, והמלכת הקדוש ברוך הוא. וכפי שמביא רבי צדוק הפהן זצ"ל בספרו "שפתי צדיק" (ראש השנה): "מנהג יקר נהגו הצדיקים שיתאספו על ראש השנה קהל גדול, כדכתיב ברב עם הדרת מלך".

משל הספינות של רשב"י זיע"א

ליתר העמקה נביא את דברי הספרי (וזאת הברכה פסקה ה): "ויהי בישרון מלך. כשישראל שוים בעצה אחת מלמטה, שמו הגדול משתבח למעלה, שנאמר ויהי בישרון מלך, אימתי? בהתאסף ראשי עם... יחד שבטי ישראל. כשהם עשויים אגודה אחת ולא כשהם עשויים אגדות אגדות. וכן הוא אומר (עמוס ט) הבונה בשמים מעלותיו [מעלותיו], ואגודתו על ארץ יסדה.

"רבי שמעון בן יוחאי אומר: משל לאדם שהביא שתי ספינות וקשרם בהגונים ובעשתות, והעמידן על גביהם, ויבנה עליהם פלטירים. כל זמן שהספינות קשורות - פלטירים קימים. פרשו ספינות - אין פלטירים קימים! כך ישראל, כשעושים רצונו של מקום - עליותם בשמים, וכשאין עושים רצונו של מקום - ואגודתו על ארץ יסדה.... אף בן אמה אומר, יחד שבטי ישראל - כשהם עשויים אגודה אחת, ולא כשהם עשויים אגדות אגדות יחד..."

רבי שמעון בן יוחאי ממשיך את המלכת השם: תברך על ידי ישראל, כמי שבונה ארמון על ספינות הפוכות המהירות זו לזו. לא לחנם מדבר בספינות הפוכות (כלשונו) "והעמידן על גביהם": ספינות אלו אינן יכולות לשוט, ובקצצם אין להן מטרה זולת להיות מאחדות וקשורות היטב זו לזו, כדי שהארמון יוכל לעמד על גביהן.

מסתבר כי גם הנמשל תואם לכה: כדי שנהיה מאחדים עלינו להבין כי כל אחד ואחד כשלעצמו אינו יכול למלא את התפקיד והשליחות האמתית שלו בעולם! התפקיד האמתי של כל אחד מאתנו - המלכת הקדוש ברוך הוא - לא יוכל להתקיים אלא אם נותר ונבטל את דעתנו ורצוננו במדה מסוימת, ונתאחד יחדיו למען המטרה המשותפת הזו!

בעמק הדברים נוכל להוסיף, כי לספינה יש הרי "פלי קבול" המיעד לקבל ולהכיל את האנשים והחפצים שבתוכה. נמצינו למדים כי רק כאשר יתפך האדם את עצמו, להיות "נותן" ולא "מקבל", או אז יוכל להתאחד בראוי עם שאר ישראל ולהמליך את הקדוש ברוך הוא (באופן שהוא מוכן למלא את רצון השם ולא את רצונו שלו).

והדבר ידוע כי מי שמבקש לקבל לתוכו איננו יכול להתאחד, וכלשון החכם מפל אדם: "לתאנה יבקש נפרד" (משלי יח,א). מי שמבקש למלא את תאוותיו, הריהו בעצם מבקש להיות "נפרד". כי למען האחדות צריך לותר על התשוקות האישיות ולחפש את המכנה המשותף שהוא עבודת השם על ידי הפלל.

כשישראל מאחדים הם בשיא ההצלחה

וכאן נוסיף את דבריו של רבנו בעל האור החיים הקדוש על הפתוח הנ"ל, "יחד שבטי ישראל": "שייתדו יחד שבטי ישראל, וכשישראל בגדר זה הנה הנם ברום גדר ההצלחות... כי ראש האובדן הוא הפירוד, וכלי המחזיק הברכה הוא השלום (סוף עוקצין) ויחוד הלכבות".

באורו הנפלא של רבי אברהם בן הרמב"ם:

מדוע המלאכים קוראים "זה אל זה"?

בפרוש רבי אברהם בנו של הרמב"ם, על התורה, מצאנו באור נפלא על הכתוב שאנו אומרים לפני "קדשה", "וקרא זה אל זה ואמר, קדוש קדוש קדוש" וכו'.

מדוע צריכים המלאכים לקרא "זה אל זה"?

ומבאר רבי אברהם, פי הקריאה "זה אל זה" מבטאת כי המלאכים צריכים להתאחד ולהתחבר ביניהם כדי להמליך את הקדוש ברוך הוא, ועל כן נאמר "וקרא זה אל זה ואמר".

פרוש דבריו הוא, שלמרות שיש בין המלאכים שנויים על פי תפקידיהם, יש מלאך של דין ויש מלאך של חסד, יש מלאך שמכה ויש מלאך שמרפא, אולם כשהם צריכים להמליך את הקדוש ברוך הוא אז הם כביכול מתעלמים מן השנויים, ומגיעים לנקודת האחדות שביניהם שכלם מלאכיו של הקדוש ברוך הוא העושים רצונו, ועל ידי כך יכולים כלם להמליך את הקדוש ברוך הוא יחדיו.

לאור הדברים נוכל לומר כי אף אנו, עם ישראל, נוכל למצוא את הדרך לאחדות על ידי שנמצא את המכנה המשותף שבינינו: כלנו עבדי השם, וכלנו באים להמליך את השם יתברך עלינו. זוהי הדרך להתאחד יחדיו!

העלון מוקדש לעילוי נשמותיהם של:
אבינו ר' משה (אליהו) בן ר' חיים ובת שבע ע"ה
ואמנו מרת אילנה בת רחל ע"ה